

Aansluiting LNV ARCHITECTUUR: een geïntegreerde METHODE VOOR HET bereiken VAN DE gewenste ICT ondersteuning BIJ DE PD

Bert Oosterlaak

Oosterlaak Advies, Projectleider ICT architectuur PD

Op dit moment voert de Plantenziektenkundige Dienst (PD) van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit een project uit met als doel om richting te geven aan de proces- en systeem architectuur voor de komende jaren. Het project gaat verder dan een standaard aanpak voor een informatie plan. Er wordt vanuit de werkprocessen gedacht, en er wordt nadruk gelegd op de omgeving van de organisatie. In dit artikel geeft Bert Oosterlaak inzage in de gehanteerde methode. Het artikel gaat over de PD. De beschreven methode is echter van toepassing op elke uitvoerende organisatie.

1. Inleiding

De PD voelde de noodzaak van een nieuwe architectuur omdat men vond dat er een richtsnoer nodig was om nieuwe ontwikkelingen aan te kunnen afmeten. Het oude informatieplan was verouderd en vanuit de omgeving van de PD, zowel vanuit het ministerie van LNV als vanuit andere organisaties kwamen ontwikkelingen op de PD af.

Uitgangspunten voor de te ontwikkelen architectuur van de PD waren 3 zaken:

- de recent ontwikkelde strategie van de PD,
- de ICT ontwikkelingen binnen het Ministerie van LNV,
- een evaluatie van de huidige ICT systemen van de PD.

In een strategienota heeft de PD uiteen gezet waar ze haar beleid op wil richten. Hierin is aangegeven aan welke ontwikkelingen de komende jaren voorrang gegeven wordt. Deze strategie nota is gebruikt voor het ontwikkelen van de architectuur. In workshops is geanalyseerd welke ICT consequenties vanuit de strategie van de PD relevant zijn voor de te ontwikkelen architectuur.

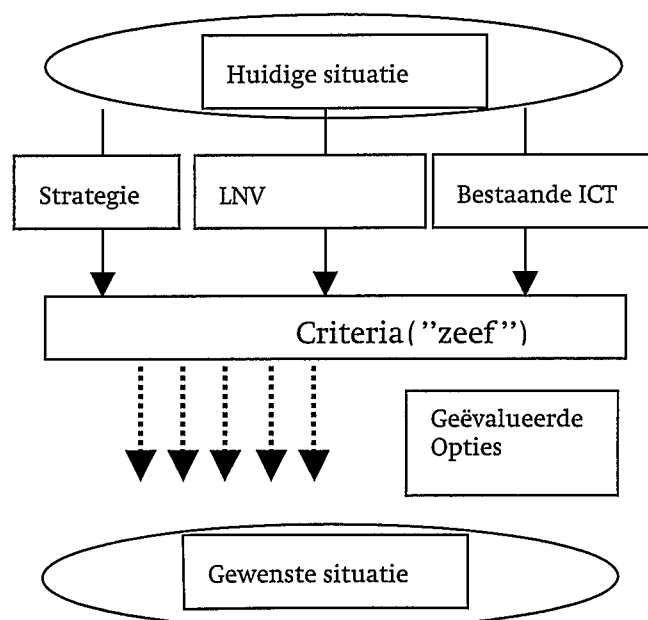
Naast de doelstellingen van de PD zelf zijn de ICT ontwikkelingen binnen en buiten LNV van belang voor de PD. Er is momenteel veel aandacht binnen het departement voor een goede aansluiting tussen de diverse directies en uitvoerende diensten. Het is voor de PD noodzakelijk om aan te sluiten bij deze ontwikkelingen, door bijvoorbeeld aansluiting te

zoeken bij de afdeling LNV Loket en de Dienst Basis Registratie (de Dienst Regelingen i.o.).

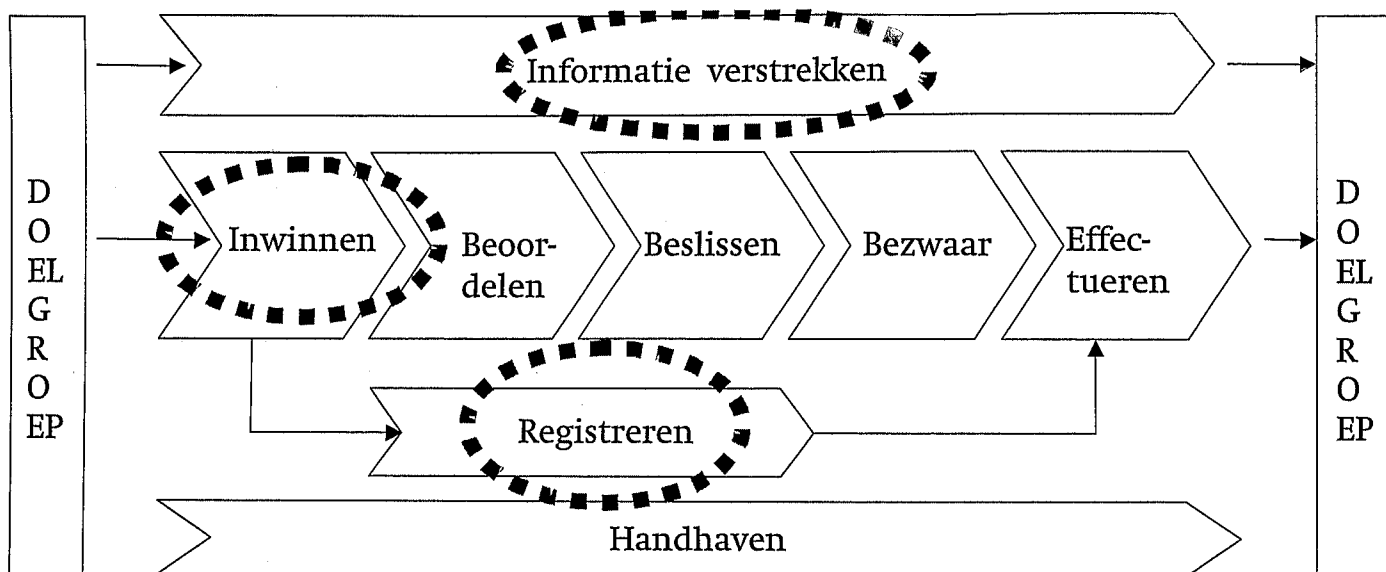
Daarnaast is er een belangrijke opgave voor de rijksoverheid die vanzelfsprekend ook voor de PD geldt; het streven naar een verlichting van de administratieve lasten voor de doelgroepen van het departement met ca. 25 %.

Tevens zijn andere ontwikkelingen in de omgeving van de PD belangrijk. Bijvoorbeeld de relatie met de Keuringsdiensten en bemonsterende instanties, met de doelgroepen zoals de im- en exporteurs en met de telers.

Zoals bij een gebruikelijk Informatie Plan is het van belang om het huidige ICT systeem te evalueren in het licht van de gaande ICT ontwikkelingen. Belangrijke evaluatievragen waren of de te verwachten informatie wensen nog passen bij de huidige ICT systemen, en of de systemen op het gebied van operationaliteit, betrouwbaarheid en zekerheid nog voldoen.

Figuur 1. De benadering van het project.

Figuur 2

In het project werd vanuit deze drie uitgangspunten: strategie, LNV aansluiting en evaluatie bestaande ICT een algemene hoofdlijn geschetst.

Om daarna specifieke ontwikkelingen te kunnen beoordelen moest een set van criteria ontwikkeld worden, om zodoende de diverse opties te kunnen beoordelen. Deze criteria moesten een norm weergeven, een lat waarlangs nieuwe te ontwikkelen projecten beoordeeld kunnen worden. Zonder zo'n norm is het opstellen, beoordelen en prioriteren van Business Cases nog steeds lastig, omdat meestal de praktijk is dat slechts een beperkt aantal tegelijkertijd uitgevoerd kan worden vanwege het beslag op tijd, geld en inzet van eigen personeel.

Het eindresultaat moest een hoofdlijnen van proces- en systeem architectuur zijn, samen met een eerste setje van geprioriteerde opties (een projecten kalender).

2. Omgeving en doelgroepen

Uit de strategie vloeide een evaluatie voort van de relaties met de doelgroepen van de PD. Een dergelijke doelgroepenanalyse heeft tot een inventarisatie geleid van de informatiestromen tussen PD en doelgroepen en tussen -organisaties. De belangrijkste doelgroepen in uitvoeringsverband zijn voor de PD de telers en de im- en exporteurs. Daarnaast kent de PD talrijke andere doelgroepen, met natuurlijk op het gebied van beleidsadviezen en dergelijke het kernministerie van LNV zelf, en de internationale verbanden.

3. LNV procesmodel

Belangrijk in de opzet van de architectuur was het besef dat vanuit het werk van de PD gedacht wordt, dus vanuit de werkprocessen. Daarom is eerst de globale procesarchitectuur uitgewerkt, uitgaande van het hoofdproces model van LNV (Figuur 2).

Door het Ministerie van LNV is een model gehanteerd voor de belangrijkste uitvoeringsprocessen. Dit model geeft voor uitvoeringsorganisaties een algemene indeling van processen weer. Zodoende kon binnen diverse uitvoeringsorgani-

saties, en ook voor de PD, gezocht worden naar de aansluiting met andere diensten en agentschappen.

Centraal in het model staan de hoofdprocessen: inwinnen, beoordelen, beslissen, bezwaar en effectueren.

Met het proces inwinnen wordt bedoeld: het inwinnen van informatie. In ICT terminologie gaat het vooral om het inwinnen van data. Het kan gaan om algemene data, procesgebonden data, of dossier gebonden data (die bijvoorbeeld aan een bepaalde relatie gekoppeld zijn). Deze data kunnen ingewonnen worden bij de doelgroepen van LNV (en de PD), of bij tussen - organisaties.

Met het proces beoordelen wordt bedoeld: alle voorbereidingen en analyses om te kunnen beslissen over een situatie. Het proces beslissen wordt echter onderscheiden van het beoordelingsproces omdat er vanuit het oogpunt van kwaliteit en administratieve organisatie een duidelijke scheiding aanwezig moet zijn in verantwoordelijkheden.

Het proces bezwaar is een apart traject, evenals het daadwerkelijk effectueren (opleggen) van de maatregelen.

Informatie verstrekken als proces is de terugkoppeling van de informatie aan de doelgroepen. Ook hier kan het weer gaan om algemene informatie, procesgebonden of dossiergebonden informatie.

Onder deze processen staan nog twee aparte processen getekend: de processen rondom de basisregistraties van bijvoorbeeld relaties, dieren, en percelen, en het proces van het handhaven van de maatregelen.

Door de PD worden de processen beoordelen, beslissen, bezwaar en effectueren als kern van haar werkzaamheden beschouwd. Voor de andere processen: inwinnen, informatie verstrekken, registreren en handhaven wordt zo mogelijk aansluiting gezocht met andere LNV organisaties.

4. Huidige indeling van processen en ICT systemen

Wanneer de huidige processen en ICT systemen geëvalueerd worden is de onderstaande indeling van belang:

- a) Kernactiviteiten van de PD.
Inspecties, monitoring, diagnostiek, vervolgstappen
 - Kennisprocessen voor specifieke opdrachten
 - Beleidsondersteuning
- b) Sturingsprocessen.
Planning en control cyclus, etc.
- c) Ondersteunend processen.
Zaken die betreffen: personeel, organisatie, facilitaire en technische zaken, archiefzaken, huisvesting.
De ICT systemen die deze processen ondersteunen worden volgens deze indeling geëvalueerd.

5. Criteria

Uitgangspunt voor de te stellen criteria is een model dat binnen het ministerie door een speciale toetsingscommissie ontwikkeld is, en zoals dat nu binnen LNV toegepast wordt.

Het gaat om de criteria:

- a) toets op redundantie
- b) toets op noodzakelijkheid
- c) toets op passendheid
- d) financiële overwegingen
- e) overwegingen vanuit managementperspectief.

6. Uitwerken van opties en projecten

Uiteindelijk kan door het Management Team van de PD besloten worden over het prioriteren van een aantal opties aan de hand van de gekozen hoofdlijn voor de architectuur, de bevindingen van de huidige ICT, en de gepresenteerde opties.

7. Conclusie

Na een periode van een aantal maanden kan volgens de geschetste methode, gebruikmakend van de strategie van de organisatie en de consequenties hiervan voor de ICT, de impact van de analyse van de omgeving van de organisatie, de evaluatie van de huidige ICT systemen, een setje met criteria die vanuit de uitgangspunten van de organisatie ontwikkeld zijn, een hoofdlijn voor de architectuur ontwikkeld worden. Dit heeft als groot voordeel dat vanuit deze hoofdlijn een projectenkalender met prioriteiten bepaald kan worden. Deze projectenkalender hoeft niet uitputtend te zijn, omdat er een hoofdlijn vastgelegd is met een meetlat die gebruikt kan worden om ontwikkelingen aan te toetsen. Bij de PD lijkt die meetlat de organisatie van pas te komen.